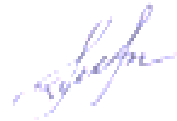

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра економіки та публічного управління (№ 601)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

(підпис)

Надія КАРПЕКО

(ім'я та прізвище)

«29» серпня 2025 р.

**СИЛАБУС *ОБОВ'ЯЗКОВОЇ*
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Публічне управління

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 28 Публічне управління та адміністрування

(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 281 Публічне управління та адміністрування

(код та найменування спеціальності)

Освітня програма: Публічне управління та адміністрування

(найменування освітньої програми)

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Силабус введено в дію з 01.09.2025 року

Харків – 2025 р.

Розробник: Ковальчук В.Г., професор, д.н. з держ. упр., проф.
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри економіки та публічного управління (№ 601)

Протокол № 1 від « 29 » серпня 2025 р.

Завідувач кафедри 601
д.н. з держ. упр., проф.
(науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

В.Г. Ковальчук
(ініціали та прізвище)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

Представник студентського самоврядування від факультету № 6

(підпис)

Ярослава ЧЕРНА
(м'я та прізвище)

1. Загальна інформація про викладача

ПІБ: Ковальчук Вероніка Геннадіївна

Посада: професор

Науковий ступінь: д.н. з держ. упр.

Вчене звання: професор

Перелік дисциплін, які викладає:
Управління персоналом в публічній сфері; Комунікації в публічному управлінні; Публічне управління; Стратегічне управління

Напрями наукових досліджень:
управління соціально-економічним розвитком регіонів, антикризовий менеджмент, управління персоналом, комунікації в публічному управлінні

Контактна інформація: e-mail
v.kovalchuk@khai.edu,

тел.+380501307122

2. Опис навчальної дисципліни

Форма здобуття освіти	Денна, заочна
Семестр	П'ятий
Мова викладання	Українська
Тип дисципліни	Обов'язкова
Обсяг дисципліни: кредити ЄКТС/ кількість годин	<i>денна</i> : 4 кредити ЄКТС / 120 годин (40 аудиторних, з яких: лекції – 24, практичні – 16; СРЗ – 80); <i>заочна</i> : 4 кредити ЄКТС / 120 годин (8 аудиторних, з яких: лекції – 2, практичні – 6; СРЗ – 112)
Види навчальної діяльності	Лекції, практичні (семінарські) заняття, самостійна робота
Види контролю	Поточний контроль, модульний контроль, семестровий контроль – іспит.
Пререквізити	Вступ до фаху, Самоменеджмент, Історія держави та права, Державні послуги, Муніципальне управління, Національна економіка, Державне електронне урядування, Публічна служба, Державна влада та громадянське суспільство.
Кореквізити	Політика європейської інтеграції, Соціальна економіка, Комунікації у державних інституціях, Методи прийняття управлінських рішень в публічному управлінні та адмініструванні. Контроль у державних інституціях.
Постреквізити	Управління персоналом в публічній сфері; Стратегічне управління; Публічно-приватне партнерство в аерокосмічній галузі; Теоретико-прикладні проблеми державного управління в Україні.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни «**Публічне управління**»: оволодіння теоретичними знаннями з питань публічного управління та набуття практичних вмінь і навичок щодо застосування законів, принципів, методів, технологій та процедур в управлінні суб'єктами публічної сфери; набуття вмінь та формування компетенцій, необхідних для виконання функцій та реалізації повноважень керівника (фахівця) суб'єкта публічного управління, в тому числі для органів державної влади і місцевого самоврядування.

Завдання :

- узагальнення теоретичних засад у сфері публічного управління, розуміння основних тенденцій та напрямів їх еволюції;
- визначення суті, законів, принципів і механізмів публічного управління в розвитку суспільства;
- опанування основ методології, технологій та процедур публічного управління об'єктів публічної сфери;
- оволодіння методами формування, моніторингу та контролю управлінських рішень на національному, регіональному та місцевому рівнях, а також на рівні суб'єктів публічної сфери, з позицій загально-цивілізаційних цінностей, світового досвіду та осмислення наукових здобутків;
- набуття навичок розроблення та впровадження заходів із забезпечення результативної та ефективної діяльності суб'єктів публічної сфери.

Компетентності, які набуваються:

Інтегральна компетентність:

- Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

Після закінчення цієї програми здобувач освіти буде здатен:

- реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
- зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;
- бути критичним і самокритичним;
- до адаптації та дії в новій ситуації;

- працювати в команді;
- планувати та управляти часом;
- виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- спілкуватися іноземною мовою;
- спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).

Спеціальні компетентності (СК)

Після закінчення цієї програми здобувач освіти буде здатен:

- забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів;
- забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки;
- використовувати в процесі підготовки і впровадження управлінських рішень сучасні ІКТ;
- використовувати систему електронного документообігу;
- здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій;
- розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності;
- готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати;
- у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та управління.

Програмні результати навчання (РН):

- знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та управління;
- знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та управління;
- уміти налагодити комунікацію між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування;
- розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень;
- знати основи електронного урядування;
- уміти налагодити комунікацію між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування.

4.Зміст навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1

Змістовний модуль 1 Публічне управління як системне явище у суспільстві

Тема 1. Предмет і методологічна основа публічного управління

Питання для розгляду

- Предметна область теорії публічного управління
- Поняття та види публічного управління
- Специфіка публічного управління
- Механізми публічного управління

Питання для практичних занять

Методологічна основа науки «Публічне управління». Співвідношення управління та адміністрування, а також публічного управління та публічного адміністрування..

Самостійна робота здобувача освіти: *опрацювання матеріалу лекцій, підготовка до практичних занять, творчі завдання, підготовка до модульних контрольних робіт, розгляд самостійно питань.*

Публічне управління як напрям наукових досліджень, сукупність знань, сфера діяльності та навчальна дисципліна

Тема 2. Основні теорії управління суспільством

Питання для розгляду

- Сутність теорії адміністративно-державного управління
- Сучасні концепції державного управління та публічного управління. Сутність концепцій “менеджеризм” і “неоменеджеризм”
- Сучасна система адміністративно-державного управління

Питання для практичних занять

Джерела ідей управління суспільством і країною. Формування та розвиток теорій управління суспільством і країною. Основні теорії та школи управління суспільством і країною другої половини XX століття. Японський варіант людських стосунків. Соціально-інженерний та гуманітарний підходи.

Самостійна робота здобувача освіти: *опрацювання матеріалу лекцій, підготовка до практичних занять, творчі завдання, підготовка до модульних контрольних робіт, розгляд самостійно питань.*

Концепція раціонального вибору та «новий менеджеризм». Публічне управління в контексті неокласичної теорії.

Тема 3. Публічна сфера – єдність економічної, соціальної та політичної сфер. Громадянське суспільство як суб’єкт формування цілей публічного управління

Питання для розгляду

- Становлення громадянського суспільства

- Взаємозв'язок правової держави та громадянського суспільства
- Інституційна основа та види громадянського суспільства
- Функції та принципи громадянського суспільства в публічному управлінні

Питання для практичних занять

Особливості поведінки людей у економічній та політичній сферах. Соціальна сфера: публічне управління та людина; публічне управління та колектив; публічне управління та суспільство. Дія ринкових принципів у політичній сфері. Публічна сфера і публічна політика.

Самостійна робота здобувача освіти: *опрацювання матеріалу лекцій, підготовка до практичних занять, творчі завдання, підготовка до модульних контрольних робіт, розгляд самостійно питань.*

Місце і роль громадських організацій у публічному адмініструванні. Громадянське суспільство як сфера формування єдиного комплексу цінностей та відносин. Автономність і органічна єдність громадянського суспільства та держави.

Тема 4. Публічне управління та влада

Питання для розгляду

- Сутність влади як суспільного феномену
- Співвіднесення понять "публічна влада" та "публічне управління"
- Держава як суб'єкт політичної та економічної влади

Питання для практичних занять

Феномен влади. Публічна влада та публічне управління. Влада як основний засіб публічного управління. Механізм взаємодії влади та публічного управління. Держава як суб'єкт політичної влади.

Самостійна робота здобувача освіти: *опрацювання матеріалу лекцій, підготовка до практичних занять, творчі завдання, підготовка до модульних контрольних робіт, розгляд самостійно питань.*

Економічна влада. Взаємозв'язок і взаємозалежність політичної та економічної влади. Лобізм.

Тема 5. Публічне управління та муніципальна публічна влада

Питання для розгляду

- Поняття муніципального управління та муніципальної влади
- Поняття місцевого самоврядування та його становлення в Україні
- Система місцевого самоврядування в Україні
- Діяльність місцевих державних адміністрацій
- Взаємодія органів місцевого самоврядування і місцевих державних адміністрацій у контексті децентралізації влади

Питання для практичних занять

Місьцеве самоврядування – демократична основа управління в державі. Основні фактори формування місцевого самоврядування. Роль місцевого самоврядування в контексті децентралізації влади та публічного управління. Сфери управління та компетенції місцевого самоврядування. Представницькі та виконавчі органи

місцевого самоврядування. Посадові особи місцевого самоврядування.

Самостійна робота здобувача освіти: *опрацювання матеріалу лекцій, підготовка до практичних занять, творчі завдання, підготовка до модульних контрольних робіт, розгляд самостійно питань.*

Інститути безпосередньої демократії в місцевому самоврядуванні. Вибори органів місцевого самоврядування. Місцевий референдум. Загальні збори громадян. Органи самоорганізації населення.

Тема 6. Закони та принципи публічного управління

Питання для розгляду

- Загальносистемні методологічні принципи публічного управління
- Принципи, що регулюють управління як соціально-політичний процес
- Принципи, що регулюють управління як соціально-економічний процес
- Принципи, що регулюють управління як соціально-культурний процес
- Об'єктивні закони публічного управління

Питання для практичних занять

Управління суспільством – головне призначення публічного управління.

Загальний закон соціального управління – залежність управляючого впливу від стану системи та зовнішнього середовища. Закон необхідності посилення регулювання та управління суспільними процесами. Закон розмежування центрів влади та управління. Закон централізації та децентралізації влади. Закон системності організації та саморозвитку системи публічного управління.

Самостійна робота здобувача освіти: *опрацювання матеріалу лекцій, підготовка до практичних занять, творчі завдання, підготовка до модульних контрольних робіт, розгляд самостійно питань*

Принципи, що регулюють управління як соціально-політичний, соціально-економічний та соціально-культурний процеси. Застосування принципів публічного управління.

Тема 7. Публічне управління як процес вироблення, прийняття та виконання управлінських рішень

Питання для розгляду

– Взаємодія суб'єктів публічного управління в процесі прийняття управлінських рішень

- Поняття та класифікація управлінських рішень
- Послідовність і методи прийняття управлінського рішення
- Фактори впливу та обмеження щодо прийняття управлінських рішень

Питання для практичних занять

Управління як визначальна функція публічного управління. Управлінське рішення як наукова категорія. Пріоритетність політичного вибору цінностей та цілей.

Визначення цінностей та цілей – визначальна ланка прийняття рішень. Роль конкуренції в процесі прийняття рішень.

Самостійна робота здобувача освіти: *опрацювання матеріалу лекцій,*

підготовка до практичних занять, творчі завдання, підготовка до модульних контрольних робіт, розгляд самостійно питань

Взаємовідносини суб'єкта та об'єкта прийняття рішень. Послідовність етапів прийняття рішень. Динаміка виконання рішень.

Модульний контроль 1

- *Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).*

Змістовний модуль 2. Організація публічного управління в соціальній та економічній сферах

Тема 8. Механізми, органи, методи та стилі публічного управління

Питання для розгляду

- Закономірності публічного управління
- Форми публічного управління
- Стилi та методи публічного управління

Питання для практичних занять

Структура механізму та органів публічного управління. Механізми взаємодії суспільства та економіки. Типологізація органів публічного управління. Принципи організації діяльності органів публічного управління. Територіально-адміністративний аспект публічного управління. Проблеми вибору найкращої форми управління.

Самостійна робота здобувача освіти: опрацювання матеріалу лекцій, підготовка до практичних занять, творчі завдання, підготовка до модульних контрольних робіт, розгляд самостійно питань

Методи публічного управління. Застосування демократичних методів. Стилi публічного управління.

Тема 9. Бюрократія в системі публічного управління

Питання для розгляду

- Сутність бюрократії як суспільного інституту
- Теорія бюрократії М. Вебера
- Бюрократія та ефективність управління
- Бюрократія і процес демократизації

Питання для практичних занять

Бюрократія як наукова категорія. Теорія бюрократії М. Вебера. Сучасні підходи в оцінюванні бюрократії. Основні ознаки та атрибути бюрократії.

Самостійна робота здобувача освіти: опрацювання матеріалу лекцій, підготовка до практичних занять, творчі завдання, підготовка до модульних контрольних робіт, розгляд самостійно питань

Політизація вищого чиновництва. Публічна служба.

Тема 10. Антикорупційна діяльність у сфері публічного управління

Питання для розгляду

- Поняття корупції та корупційних дій
- Соціально-економічні та політичні наслідки корупції
- Заходи щодо запобігання проявам корупції
- Нормативно-правова база антикорупційної діяльності в Україні

Питання для практичних занять

Поняття корупції та корупційних дій. Нормативно-правова база антикорупційної діяльності. Зони «підвищеного» ризику проявів корупції.

Самостійна робота здобувача освіти: опрацювання матеріалу лекцій, підготовка до практичних занять, творчі завдання, підготовка до модульних контрольних робіт, розгляд самостійно питань

Фактори запобігання проявам корупції: політичний, нормативно-правовий, організаційний, економічний, кадровий, морально-психологічний.

Тема 11. Результативність та ефективність публічного управління

Питання для розгляду

- Поняття та критерії результативності й ефективності в публічному управлінні
- Моделі ефективності діяльності публічних адміністрацій
- Чинники формування високоефективних публічних адміністрацій

Питання для практичних занять

Фактори, що впливають на результативність та ефективність публічного управління. Вимір продуктивності, результативності та ефективності публічного управління. Критерії результативності та ефективності публічного управління.

Самостійна робота здобувача освіти: опрацювання матеріалу лекцій, підготовка до практичних занять, творчі завдання, підготовка до модульних контрольних робіт, розгляд самостійно питань

Фактори підвищення ефективності публічного управління. Контрактна система та неокорпоративізм.

Тема 12 Основні засади публічного управління в соціальній сфері

Питання для розгляду

- Сутність і мета соціальної політики держави
- Моделі соціальної політики держави
- Соціальний захист населення як пріоритет публічного управління
- Забезпечення розвитку соціальної інфраструктури

Питання для практичних занять

Формування підходів до соціальної політики. Держава як гарант соціальної спрямованості ринкової економіки. Публічне управління в забезпеченні населення суспільними благами. Основні види соціальної допомоги держави. Зростання ролі позаекономічних факторів. Публічне управління у сфері науки, культури та мистецтва.

Самостійна робота здобувача освіти: *опрацювання матеріалу лекцій, підготовка до практичних занять, творчі завдання, підготовка до модульних контрольних робіт, розгляд самостійно питань*

Забезпечення державою соціальної безпеки людини, громадянина та населення. Забезпечення державою безпеки прав та інтересів споживачів. Принципи оцінювання ефективності реалізації соціальної політики.

Тема 13 Публічне управління та економіка

Питання для розгляду

- Характеристика сучасної економічної системи
- Напрями діяльності та функції держави в економічній сфері
- Державне регулювання економіки
- Реалізація економічної політики держави

Питання для практичних занять

Основні напрямки формування та розвитку сучасної економічної системи. Основні ознаки ринкової соціально орієнтованої економіки. Від економіки індустріального типу до постіндустріальної економіки. Основні характеристики сучасної економічної системи.

Самостійна робота здобувача освіти: *опрацювання матеріалу лекцій, підготовка до практичних занять, творчі завдання, підготовка до модульних контрольних робіт, розгляд самостійно питань*

Основні напрямки державного регулювання економікою. Керуюча система в період криз і спадів.

Тема 14 Найважливіші функції публічного управління у сфері економіки

Питання для розгляду

- Нові тенденції у взаємовідносинах суспільства та бізнесу
- Розвиток державно-приватного партнерства
- Підтримка та захист конкуренції
- Недопущення зловживанням монопольним положенням на ринку

Питання для практичних занять

Загальна характеристика взаємовідносин суспільства та економіки. Етапи формування та еволюції публічного управління у сфері економіки. Держава як гарант забезпечення умов для підприємницької діяльності. Управління власністю в умовах демократичної, правової держави. Законодавче та нормативно-правове забезпечення конкурентного середовища.

Самостійна робота здобувача освіти: *опрацювання матеріалу лекцій, підготовка до практичних занять, творчі завдання, підготовка до модульних контрольних робіт, розгляд самостійно питань*

Антимонопольна діяльність. Забезпечення цивілізованих засад конкуренції. Механізм взаємодії суспільства та економіки.

Тема 15 Відповідальність у публічному управлінні

Питання для розгляду

- Відповідальність органів державної влади в сфері публічного управління
- Адміністративна відповідальність
- Дисципліна та забезпечення законності в публічному управлінні

Питання для практичних занять

Правопорушення та відповідальність. Відповідальність органів державної влади та місцевого самоврядування, державних і комунальних підприємств, установ і організацій, посадових осіб за правопорушення у сфері публічного управління.

Самостійна робота здобувача освіти: *опрацювання матеріалу лекцій, підготовка до практичних занять, творчі завдання, підготовка до модульних контрольних робіт, розгляд самостійно питань*

Відповідальність недержавних організацій, органів і осіб, які не перебувають на державній службі чи службі в органах місцевого самоврядування, за правопорушення у сфері публічного управління.

Модульний контроль 2

Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).

5. Методи навчання

При викладанні навчальної дисципліни застосовуються такі методи навчання, як:

1. Репродуктивний.
2. Проблемного навчання.
3. Евристичний (частково-пошуковий).
4. Дослідницький.

Активізація навчально-пізнавальної діяльності студентів здійснюється через застосування таких форм навчання, як:

- проблемні лекції, лекції теоретичного моделювання;
- семінари-дискусії, семінари-практикуми, семінари - розгорнуті бесіди;
- презентації навчальних матеріалів, виконаних творчих завдань;
- моделюючі вправи, розв'язування творчих завдань;
- роботу в Інтернеті, бібліотеці;
- складання схем, таблиць, графіків тощо;
- консультації (настановні, контрольні, проблемні).

Проблемні лекції спрямовані на розвиток логічного мислення студентів. Коло питань теми лекції обмежується двома-трьома ключовими моментами, увага студентів концентрується на матеріалі, що не знайшов відображення в підручниках, використовується передовий досвід. Під час лекцій використовується друкований

опорний конспект у якому виділені головні висновки з питань, що розглядаються. При викладанні лекційного матеріалу студентам пропонуються питання для самостійного розмірковування. При цьому лектор задає запитання, які спонукають студента шукати розв'язання проблемної ситуації. Така система примушує студентів сконцентруватися і почати активно мислити в пошуках правильної відповіді.

Семінари-дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників з приводу даної теми (питання), а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд проблемних ситуацій у процесі вивчення навчального матеріалу

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних результатів роботи з виконання індивідуальних завдань.

Тренінги, Рольові ігри (елементи) – форма активізації студентів, за якої вони задіяні в процесі інсценізації певної ситуації у ролі безпосередніх учасників подій.

6.Методи контролю

Поточний контроль (теоретичне опитування й розв'язання практичних завдань), модульний контроль (тестування за розділами курсу) та підсумковий (семестровий) контроль ((іспит).

7.Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Таблиця 7.1 – Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Виконання і захист лабораторних (практичних) робіт	0... 5	5	0... 25
Модульний контроль	0...20	1	0...20
Змістовний модуль 2			
Виконання і захист лабораторних (практичних) робіт	0...5	7	0...35
Модульний контроль	0...20	1	0...20
Усього за семестр			0...100

Семестровий контроль (іспит) проводиться у разі відмови здобувача освіти від балів підсумкового контролю й за наявності допуску до іспиту. Під час складання семестрового іспиту здобувач освіти має можливість отримати максимум 100 балів.

Білет для іспиту складається з двох теоретичних питань, максимальна кількість балів за кожне питання 50 балів, що складає в сумі 100 балів.

Таблиця 7.2 – Шкали оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційний залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

8. Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Задовільно (60-74) – мати знання і уміння для забезпечення програмних результатів навчання. Написати дві модульні роботи Відпрацювати та захистити всі практичні роботи.

Добре (75-89) – знати основні теми дисципліни. Достатньо знати специфіку публічного управління в умовах посилення процесів демократизації суспільного розвитку, трансформаційних перетворень в економіці, політиці, соціальному житті. Написати дві модульні роботи Відпрацювати та захистити всі практичні роботи. Вміти проводити аналіз нормативно-правового забезпечення публічного управління.

Відмінно (90-100) – мати знання, що дозволять самостійно, вільно та обґрунтовано відповідати на будь які питання щодо сучасних механізмів публічного управління в Україні. Написати дві модульні роботи. Відпрацювати та захистити всі практичні роботи. Вміти творчо мислити, аналізувати економічні, політичні і соціальні процеси, систематизувати практичний досвід публічного управління розвинутих країн, робити ґрунтовні висновки щодо стратегії і тактики публічних дій.

9. Політика навчального курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків. Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Здобувачі освіти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, повинні протягом тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені заняття мають бути відпрацьовані на найближчій консультації протягом тижня після їх пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В

окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання пропущених занять шляхом виконання індивідуального письмового завдання.

Дотримання вимог академічної доброчесності здобувачами освіти під час вивчення навчальної дисципліни. Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі освіти мають дотримуватися загальноприйнятих морально-етичних норм і правил поведінки, вимог академічної доброчесності, передбачених Положенням про академічну доброчесність Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут» (<https://khai.edu/assets/files/polozhennya/polozhennya-pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>). Очікується, що роботи здобувачів освіти будуть їх оригінальними дослідженнями або міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикавання джерел, списування, втручання в роботу інших здобувачів освіти становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування викладачем незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Вирішення конфліктів. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, а також правила етичної поведінки регламентуються Кодексом етичної поведінки в Національному аерокосмічному університеті «Харківський авіаційний інститут» (<https://khai.edu/ua/university/normativna-baza/ustanovchi-dokumenti/kodeks-etichnoi-povedinki/>)

10.Методичне забезпечення та інформаційні ресурси

Підручники, навчальні посібники, навчально-методичні посібники, конспекти лекцій, методичні рекомендації з проведення лабораторних робіт тощо, які видані в Університеті знаходяться за посиланням:

[Електронний каталог - Науково-технічна бібліотека ім М.Є. Жуковського ХАІ](#)

Сторінка дисципліни знаходиться за посиланням:
<https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=5907>

11.Рекомендована література

Основна

1. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – №24. – С. 170. Редакція від 08.08.2021, підстава - 1684-IX <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>

2. Закон України «Про місцеві державні адміністрації» від 9 квітня 1999 р. № 586-XIV // Офіц. вісник України. – 1999. – № 18. – С. 190. Редакція від 01.08.2021,

підстава - 1702-IX <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text>

3. Вороніна Ю. Є. Теорія та практика публічного управління та адміністрування [Текст] : навчальний посібник / Ю. Є. Вороніна. – Мелітополь : ТОВ «Колор Принт», 2020. – 204 с.

4. Гордієнко Л. Ю. Адміністративний менеджмент : навчальний посібник / Л. Ю. Гордієнко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. – 216 с.

5. Гречко Т.К., Хаджирадева С.К. Системний аналіз і прийняття рішень в публічному управлінні : навч.-метод. посіб. Київ : НАДУ, 2019. 247 с.

6. Державне та регіональне управління : навч. посіб. / О. Ю. Бобровська, ДЗБ Т. О. Савостенко, О. Ю. Матвеєва, В. К. Лебедева. – 2-ге вид., доповн. – Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2018. – 160 с.

7. Ковальчук В.Г. Новий публічний менеджмент як форма менеджеризму в сучасних умовах регіонального управління в Україні / М.. Латинін, В. Б. Родченко та ін. // Державна економічна політика регіонального розвитку : Навчальний посібник за заг. ред. проф. М.А. Латиніна, проф. В. Б. Родченка. – Х. : Вид-во ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. – 420 с. С. 131-148.

9. Публічне управління [Текст] : навчальний посібник / В.Г. Ковальчук, А.О. Дегтяр, Т.Ю. Павленко. – Харків : Нац. аерокосм. ун-т ім. М.Є. Жуковського «Харків. авіац. ін-т», 2023. – 194 с.

10. Регіональна економіка: теорія та практика управління [Текст] : навч. посіб. / кол. авт.: К. М. Бліщук, І. І. Козак, О. П. Крайник, Є. Г. Матвійшин, Г. С. Третяк, С. Г. Шевченко. – Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2019. – 128 с.

Допоміжна

1. Детермінанти розвитку публічного управління та адміністрування в Україні, Монографія / Молохова Ю. Л., Козирєва О. В., Лукін С. Ю.– Видавництво Право 2020. – 264 с.,

2. Інституалізація публічного управління в Україні: стан проблем та перспективи розвитку : монографія / за заг. ред. С. К. Хаджирадевої. Київ : НАДУ, 2018. 248 с.

3. Ковальчук В.Г. Державне управління в європейських моделях регіонального розвитку: досвід для України. Актуальні проблеми державного управління: збірник наукових праць. – Х. : Вид-во ХарРІ НАДУ "Магістр", 2015. – № 1 (47). – 420 с. . – Режим доступу :<http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/apdu/2015-1/doc/3/01.pdf>. – Назва з екрана.

4. Ковальчук В.Г. Системне моделювання процесів ухвалення управлінських рішень. Вісник Університету банківської справи : збірник. – К.: ДВНЗ «Університет банківської справи», 2015.– № 3 924), – С. 97-104.

5. Ковальчук В.Г. Нормативно-правові засади стратегічного планування на регіональному рівні. Формування регіональних стратегій розвитку в Україні. Українська практика розробки та реалізації стратегій розвитку територій / Латинін М.А., Майстро С.В., Статівка Н.В. та ін.. // Державна економічна політика

регіонального розвитку : монографія // за заг. ред. д.держ.упр., проф. М. А. Латиніна. – Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2017 – 420 с. – С. 214-271.

6. Публічне управління розвитком регіонів у процесі побудови сервісно-орієнтованої держави: теорія, методологія та практика : монографія ; за заг. ред. Н.В. Васильєвої, О.І. Васильєвої. Київ : НАДУ, 2018. 304 с.

7. Управління адміністративними процесами в регіональних економічних системах [Текст] : навчальний посібник / В.Г. Ковальчук, А.О. Дегтяр, Т.В. Сидлярук. – Харків : Нац. аерокосм. ун-т ім. М.Є. Жуковського «Харків. авіац. ін-т», 2023. – 266 с.

Інформаційні ресурси

1. Сайт Президента України. – Режим доступу : www.prezident.gov.ua
2. Сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : www.rada.gov.ua
3. Сайт Кабінету Міністрів України . – Режим доступу : www.kmu.gov.ua
4. Сайт Міністерства інформаційної політики України. – Режим доступу : <https://mip.gov.ua>
5. Сайт Міністерства культури та інформаційної політики України. – Режим доступу : <https://mkip.gov.ua>
6. Сайт Державної служби статистики України. – Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua
7. Сайт Національної бібліотеки України ім. Вернадського. – Режим доступу : www.nbuv.gov.ua
8. Сайт наукової бібліотеки НаУКМА. – Режим доступу : www.librari.ukma.kiev.ua